

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ
ТА ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ:
ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ, ІННОВАЦІЇ
ТА СУЧASNІ ТЕХНОЛОГІЇ**

**Матеріали навчально-методичної конференції
(15 квітня 2013 року)**

Чернівці, 2013

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ТА
ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ:
ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ, ІННОВАЦІЇ ТА СУЧASNІ ТЕХНОЛОГІЇ**

**Матеріали навчально-методичної конференції
(15 квітня 2013 року)**

Чернівці, 2013

**УДК 61+615.1:378.147 ББК 5:74.58
A43**

Редакційна колегія:

Бойчук Т.М. (голова), Геруш І.В. (заступник голови), Ходоровський В.М., Ілащук Т.О. (відповідальний секретар), Федів О.І., Колоскова О.К., Пашковський В.М., Кузняк Н.Б., Геруш О.В., Плеш І.А., Ткач Є.П., Грицюк М.І., Лукашевич І.В., Присяжнюк В.П.

**A43   Актуальні питання вищої медичної та фармацевтичної освіти:
досвід, проблеми, інновації та сучасні технології: матеріали навчально-
методичної конференції - Чернівці, 2013. - 176 с.**

ISBN 978-966-697-478-8

Збірник містить матеріали навчально-методичної конференції педагогічних працівників Буковинського державного медичного університету, які висвітлюють методичні, методологічні, організаційні, і психологічні проблеми дипломної та післядипломної підготовки лікарів, провізорів, медичних сестер, фармацевтів, можливі шляхи вирішення цих проблем у сучасних умовах. Okремі розділи збірника присвячені узагальненню досвіду впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу, використанню інформаційно-комунікаційних технологій підтримки навчального процесу, приділено увагу питанням формування інноваційного, гуманістичного, демократично орієнтованого освітнього простору, який забезпечить умови для всебічного, гармонійного розвитку особистості та конкурентоспроможності майбутнього фахівця.

ББК 5:74.58

Рекомендовано до друку рішенням Вченої Ради Буковинського державного медичного університету (протокол № 7 від 28.03.2013 року)

ISBN 978-966-697-478-8

© Буковинський державний
медичний університет, 2013

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ

ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ТОПОГРАФІЧНОЇ АНАТОМІЇ ТА ОПЕРАТИВНОЇ ХІРУРГІЇ ІНОЗЕМНИМИ СТУДЕНТАМИ

Ю.Т. Ахтемійчук Є.В. Гораш, Д.В. Проняєв

Кафедра анатомії, топографічної анатомії та оперативної хірургії

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

Із введенням кредитно-модульної системи та підвищенням значущості поточної оцінки велике значення набуває методичне забезпечення студента з дисципліни. Загострюється потреба розробки правильних методологічних підходів, обмежуваних методичних заходів, об'єктивного тестування, які б забезпечили значний прогрес на всіх рівнях та етапах навчання.

Підготовку студента слід поділити на три частини: тестова підготовка, аудиторна та позааудиторна самостійна робота. З першого заняття на кафедрі з викладанням курсу топографічної анатомії та оперативної хірургії розпочинається робота з тестами для: вихідного контролю знань, поточного контролю знань на кожному практичному занятті, контролю вихідного рівня знань на модулі.

Не менш важливим фактором є робота в операційній з експериментальною твариною, де під наглядом викладача студенти вчаться користуватись хірургічними інструментами, опановують практичні навички з роз'єднування та з'єднування тканин, вивчають основні етапи невідкладних операцій. Знання, отримані під час практичного заняття поглинюють відомості про топографічну анатомію та оперативну хірургію ділянок та органів, формують загальну уявлення та суть великих хірургічних операцій.

Вважаємо, що залучення студентів до роботи наукового гуртка кафедри, участі у щорічних студентських олімпіадах та конкурсах наукових робіт є додатковими методичними заходами для підвищення мотивації іноземних студентів до навчання.

АНАЛІЗ ДИНАМІКИ РЕЗУЛЬТАТІВ ПЕДІАТРИЧНОГО СУБТЕСТУ ЛІЦЕНЗІЙНОГО ІНТЕГРОВАНОГО ІСПИТУ „Крок 2” ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ АНГЛОМОВНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Н.К. Богуцька, Є.П. Ортеменка, С.І. Сажин, У.І. Марусик, М.Н. Гарас

Кафедра педіатрії та дитячих інфекційних хвороб

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

В останні роки в БДМУ студенти-іноземці складають ліцензійний інтегрований іспит (ЛІ) „Крок 2” зі 100% абсолютною успішністю, і вже другий навчальний рік поспіль перше рангове місце серед субтестів займає педіатричний профіль. Так, у 2010/11 н.р. загальний відсоток вірних відповідей, у тому числі за педіатричним субтестом, в англомовних студентів поліпшився на 33 та 47% відповідно у порівнянні з попереднім роком, а їх абсолютні значення становили 89,4 та 97% вірних відповідей відповідно. В результаті субтест „педіатрія” в студентів-іноземців виявився найвищим серед усіх спеціальностей та усіх факультетів, а 50% цих студентів склали його із результатом 100% вірних відповідей. У 2011/12 н.р. загальний відсоток вірних відповідей, зокрема за педіатричним субтестом, в англомовних студентів становили відповідно 89,5 та 93,4%, причому 25% із 77 студентів склали субтест „педіатрія” на 100%.

Здійснено аналіз успішності іноземних студентів за результатами ЛІ „Крок 2” у 2011/12 н.р. із залученням до статистичної обробки відповідей на анкети та підсумкової успішності з шести педіатричних модулів та споріднених дисциплін в динаміці за 3-6 курси 77 студентів-іноземців медичного факультету №3 БДМУ. Одержані результати дослідження аналізувалися за допомогою комп’ютерного пакету “STATISTICA” StatSoft Inc. для Windows з використанням параметричних методів обчислення. Комп’ютерне тестування студентів іноземців за узагальненою базою педіатричних тестів „Крок 2” на

програмі „Cascade” на початку вивчення педіатрії на 6 курсі свідчило про низький вихідний рівень знань студентів (в середньому $46,3 \pm 15,3\%$ вірних відповідей) та його значне поліпшення наприкінці модулю ($65,8 \pm 16,2\%$ вірних відповідей), причому останній показник знаходився у слабкій прямій кореляції з підсумковим результатом педіатричного субтесту ЛП ($r=0,29$; $p<0,01$), що свідчило про достовірне прогностичне значення підсумкового комп’ютерного тестування за базою „Крок 2” перед заключним педіатричним підсумковим модульним контролем (ПМК). На кафедрі впродовж останніх років здійснено систему заходів з удосконалення методики підготовки студентів до ЛП „Крок 2”. Підготовка випускників до складання ЛП розпочинається вже на 5 курсі: ПМК передбачає тестування за відповідною тематикою питань з банку „Крок 2”. На початку модулів 5 та 6 на 6 курсі в усіх студентів визначається вихідний рівень знань за тестами з банку „Кроку 2”, в кінці перед ПМК тестування „Крок 2” є допуском до його здачі. На 6 курсі на модулі „педіатрія” розподіл завдань „Крок 2” здійснено відповідно кожного розділу - пульмонології, кардіології, нефрології, гастроентерології тощо, тому в кінці кожного змістового модуля на підсумковому занятті студенти складають „Крок 2” вілповідно тематики вузького піклу, після чого проводиться детальний аналіз допущених помилок. Щосеместра за участі співробітників кафедри поновлюється комп’ютерна база банку завдань „Крок 2”. Студенти мають змогу готоватись до ЛП у комп’ютерному класі, використовуючи електронну базу даних в системі дистанційного навчання „Moodle”, оскільки на кафедрі працює бездротовий інтернет. Під час модуля за графіком проводяться індивідуальні та групові додаткові консультації з підготовки до „Крок 2”, перед ЛП минулого навчального року проведено вісім додаткових занять з англомовними студентами 6 курсу в гуртожитку №5 за буклетами 2000-2011 pp. окремо проводяться додаткові консультації згідно графіку відробок для студентів групи ризику. У мережі „Moodle” постійно здійснюється зворотній контроль ефективності самопідготовки студентів до ЛП „Крок-2”. Результат педіатричного субтесту ЛП „Крок 2” студентів-іноземців знаходився у слабкій прямій кореляції з приналежністю до жіночої статі ($r=0,33$; $p<0,003$), до спільноти з Індією ($r=0,25$; $p<0,04$), мешканням у гуртожитку ($r=0,25$; $p<0,05$), що можна пояснити проведенням співробітниками кафедри регулярних консультацій з підготовки до ЛП у гуртожитку іноземних студентів впродовж місяця напередодні іспиту. Так, іноземні мешканці студентського гуртожитку вірно відповіли на $94,2 \pm 5,5\%$ педіатричних тестів проти $89,7 \pm 2,3\%$ вірних відповідей у групі зіставлення ($p<0,05$). Успішність з педіатричного субтесту студенток у порівнянні до такої студентів-хлопців становила $96,9 \pm 3,6\%$ проти $92,2 \pm 6,3\%$ вірних відповідей ($p<0,003$). Результати ЛП з педіатрії студентів з Індії у зіставленні з іншими студентами були дещо кращими та становили $94,4 \pm 5,1\%$ проти $91,8 \pm 7,3\%$ вірних відповідей відповідно ($p<0,08$), що, можливо, пов’язано з більшим досвідом цієї когорти у підготовці до вирішення тестових завдань через специфіку подальшого медичного навчання в рідній країні. Незважаючи на відсутність достовірних кореляційних зв’язків результатів педіатричного субтесту ЛП „Крок 2” англомовних студентів із успішністю за жодним з модулів чи суміжних педіатричних дисциплін, все ж відсоток вірних відповідей на педіатричні тести знаходився у слабкій прямій кореляції з середнім балом успішності з усіх дисциплін за всі 6 років навчання ($r=0,26$; $p<0,03$) та підсумковою успішністю з педіатрії, дитячих інфекцій на практично-орієнтованому державному випускному іспиті ($r=0,24$; $p<0,03$), що свідчить про адекватне відображення ЛП рівня теоретичних знань студентів з педіатрії.

Таким чином, аналіз динаміки успішності з педіатрії, дитячих інфекцій студентів-іноземців упродовж останніх років за результатами ЛП „Крок-2” свідчить про істотне її поліпшення як наслідок ефективності запроваджених на кафедрі заходів із удосконалення навчального процесу та роботи випускників із тестовими завданнями, у тому числі в середовищі дистанційного навчання.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ

ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ТОПОГРАФІЧНОЇ АНАТОМІЇ ТА ОПЕРАТИВНОЇ ХІРУРГІЇ ІНОЗЕМНИМИ СТУДЕНТАМИ **Ю.Т.Ахтемійчук, Є.В.Горащ, Д.В.Проняєв**

97

АНАЛІЗ ДИНАМІКИ РЕЗУЛЬТАТІВ ПЕДІАТРИЧНОГО СУБТЕСТУ ЛІЦЕНЗІЙНОГО ІНТЕГРОВАНОГО ІСПИТУ „КРОК 2” ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ АНГЛОМОВНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ **Н.К.Богуцька, Є.П.Ортеменка, С.І.Сажин, У.І.Марусик, М.Н.Гарас**

97

ВИКЛАДАННЯ ФІЗІАТРІЇ ІНОЗЕМНИМ СТУДЕНТАМ В КОНТЕКСТІ БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ **А.В.Бойко**

99

ВИКОРИСТАННЯ СИСТЕМИ «MOODLE» ПРИ ВІКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «ГІСТОЛОГІЯ, ЦІТОЛОГІЯ ТА ЕМБРІОЛОГІЯ» ДЛЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ **Т.М.Бойчук, А.А.Ходоровська, Т.О.Семенюк**

99

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ МОТИВАЦІЇ У СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ (НА ОСНОВІ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ) **Л.Я.Вилка, А.І.Гелецька**

100

ДІСТАНЦІЙНІ ФОРМИ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ЯК ШЛЯХ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ВІКЛАДАННЯ ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГІЇ ІНОЗЕМНИМ СТУДЕНТАМ **Т.П.Височанська, О.І.Денисенко**

102

ПЕРЕВАГИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ У ЗМІШАНИХ ГРУПАХ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ З АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ ВІКЛАДАННЯ **Н.І.Войткевич**

102

ОСОБЛИВОСТІ ПРОХОДЖЕННЯ ІНОЗЕМНИМИ СТУДЕНТАМИ 4-ГО КУРСУ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ В ЯКОСТІ ПОМІЧНИКА ЛІКАРЯ **Л.О.Волошина, О.Ю.Оліник**

104

ВІКОРИСТАННЯ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИХ МАТЕРІАЛІВ НА СЕРВЕРІ ДІСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ДО ЗАНЯТЬ З БІООРГАНІЧНОЇ І БІОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ **І.В.Геруш, М.В.Дікал**

104

ОСОБЛИВОСТІ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «СЕСТРИНСЬКА СПРАВА» (ОКР-БАКАЛАВР) З ДИСЦИПЛІНИ «КЛІНІЧНЕ МЕДСЕСТРИНСТВО В ХІРУРГІЇ» **С.Ю.Каратесеа, О.Й.Хомко**

105

СУЧASNІ ТЕНДЕНЦІЇ ВІКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «БІОСТАТИСТИКА» ВІТЧИЗНЯНИМ ТА ІНОЗЕМНИМ СТУДЕНТАМ **В.Е.Кардаш, Е.Ц.Ясинська, І.С.Білик**

106

ГЕНДЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ РЕЗУЛЬТАТІВ УСПІШНОСТІ З ПЕДІАТРИЧНИХ ДИСЦИПЛІН ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ З АНГЛОМОВНОЮ ФОРМОЮ НАВЧАННЯ **У.І.Марусик, О.В.Бєлашова**

107